N°. 3467.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1858.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 29 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 September.

De telegraaf bragt ons gisteren een beknopt verslag van het voorgevallene op denzelfden dag in de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij de behandeling van het adres van antwoord op de Troonrede. Wij zijn thans in het bezit der meer uitvoerige berigten over die zitting.

De heeren Sloet tot Oldhuis, Schimmelpenninck en Elout van Soeterwoude hebben over verschillende paragrafen het woord gevoerd. De eerste opende de diskussie al dadelijk bij § I door eene andere lezing daarvan voor te stellen, waaruit de dankbaarheid der Kamer aan den Koning zou moeten blijken voor de opvoeding aan den Prins van Oranje geschonken.

De heer van Zuylen van Nyevelt, lid der kommissie, geeft te kennen, dat dit denkbeeld reeds in het ontwerp is opgenomen, al werd het niet zoo uitdrukkelijk aangeduid als de heer Elout het verlangt. Het woord opvoeding of opleiding-zelve in het adres uit te spreken kwam der kommissie minder voegzaam voor. De Kamer vereenigde zich met dit gevoelen, en verwierp het amendement van den heer Elout, strekkende om den Koning een kompliment te maken over de opvoeding aan zijn zoon geschonken.

§ 2 wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij § 3 (handelende over het leger, de vloot en de koloniën) vindt de heer Elout aanleiding een tweetal vragen aan den minister van Koloniën te rigten.

In de eerste plaats geldt het eenige feiten, die, volgens medegedeelde berigten, in Suriname zouden hebben plaats gehad. Hij bedoelt: willekeurige daden en strafoefeningen die zouden zijn gepleegd jegens [zoogenaamd] vrije Chineesche arbeiders, en die, zoo zij waarheid behelzen, luide strijden zouden tegen de publikatie van 1856. Volgens diezelfde berigten zouden zelfs de mishandelingen hebben plaats gehad buiten de bemoeijing van de regterlijke autoriteiten. Hij brengt dit punt ter sprake met het oog op de meermalen uitgesproken wenschelijkheid om den aanvoer van vrije arbeiders in Suriname aan te moedigen, en ook in verband met het aangekondigd ontwerp tot emancipatie der slaven in de West. Zijn nu die berigten, waarop hij doelt, niet juist, dan zal het der Kamer en der natie zeker welkom zijn, als de minister ze tegenspreekt; zijn ze juist, ook dan zal de verzekering dat die daden strenge afkeuring bij de Regering gevonden hebben, voldoende geruststelling opleveren.

De Minister van Koloniën antwoordt, dat de zaak, waarvan de heer Elout spreekt, aan de Regering ook bij wijze van gerucht ter oore is gekomen. Hij heeft maatregelen genomen om de waarheid te ontdekken, en tot dat einde naar Suriname om nadere inlichtingen geschreven. Totdat hij die ontvangen heeft kan hij zich natuurlijk over die voorvallen noch in afkeurenden noch in goedkeurenden zin uitlaten. Het eerste laat zich verstaan; hoe echter ooit de mogelijkheid geboren kan worden, dat de minister gelegenheid vinde, zelfs na de ontvangst van de duidelijkste en uitgebreidste ophelderingen, om zich „in goedkeurenden zin" over het mishandelen van eenige arme Chineesche koelies uit te laten, begrijpen wij niet. Het feit kan door de loopende geruchten overdreven of zelfs verdicht zijn. In het een en ander geval kan het zich voordoen dat geen termen voor blaam of afkeuring voorhanden zijn. Maar goedkeuring?

Verder maakt de minister de opmerking, dat de berigten en geruchten, uit onze koloniën afkomstig, niet altijd met de waarheid overeenkomstig zijn. Het is om die reden, dat hij alvorens een afkeurend oordeel uit te brengen de bescheiden voor zich wil hebben. Desniettegenstaande trekt de Minister uit deze zaak, waarvan hij de ware toedragt nog niet kent, de konkluzie, dat vrije arbeid en slavernij niet naast elkander kunnen bestaan, en ziet er een nieuwen aandrang in tot spoedige emancipatie der slaven. Hij hoopt het toegezegde wetsontwerp over dit punt binnen weinige dagen te kunnen aanbieden.

Het tweede punt, door den heer Elout ter sprake gebragt, is van meer gewigt. Het betreft de berigten, laatstelijk in de dagbladen vermeld, van de pogingen, die worden aangewend om de Britsche Regering te bewegen tot overname der bezitting van sir James Brooke op Laboean. Hij is van oordeel dat deze quæstie in naauw verband staat met onze belangen; hij is opgevoed in het denkbeeld, dat Nederland de natuurlijke bondgenoot van Engeland is, en deze geest straalt ook geheel door in de traktaten van 1814 en van 1824. Daarbij zijn alle vroegere geschillen beëindigd door eene juiste afbakening der grenzen van de wederzijdsche bezittingen. Neerlands regten in den archipel steunen op een aloud en bekend bezit; ook ons bezit van Borneo, dagteekenende van 1607 en 1609, is niet twijfelachtig. Het Britsch bewind-zelf heeft die regten nooit weersproken of op het bezit aanspraak gemaakt. Ook niet de Engelsche drukpers, het geen spreker met de aanhaling van onderscheiden schrijvers bevestigt. Engeland heeft nooit eenige andere aanspraak gemaakt dan op het bezit van Singapore, en nu heeft juist het traktaat van 1824 geleid tot eene behoorlijke afbakening der grenzen. Singapore met het geheele vasteland bleef aan Engeland. De geheele archipel verbleef aan Nederland. En moge Nederland zich vroeger eene nederzetting van Britsche kooplieden op Borneo hebben laten welgevallen, iets anders is het wanneer men die nederzettingen van aard wil doen veranderen en in eene Britsche vestiging van maken. Hij acht het daarom van belang, dat deze zaak niet in het onzekere blijve verkeeren, opdat men niet later overvallen worde met een beroep op een *fait accompli*. Hij beveelt dit onderwerp met ernst aan de zorg der Regering, en hoe dit te eerder liever, na hetgeen in het rapport der staatskommissie, waarvan de minister van Koloniën voorzitter was, gezegd wordt omtrent Bornéo en de buitenbezittingen.

De minister antwoordt daarop, dat ook die berigten ter oore der Regering zijn gekomen; dat zij deze zaak niet over het hoofd ziet; dat zij hare aandacht heeft getrokken; dat hem dit ook zal nopen, om de redevoering van den geachten spreker, wanneer die door onze uitmuntende stenografische inrigting zal zijn teruggegeven, naauwlettend na te lezen; maar dat hij op dit oogenblik omtrent de zaak-zelve in geene beantwoording kan treden, vooreerst omdat hij op de medegedeelde bijzonderheden niet genoegzaam is voorbereid, en ten andere, omdat eene belangstelling in openbare diskussie welligt schadelijk zou kunnen zijn aan de wenschen en pogingen der Regering.

§ 3 is hierop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Dit antwoord behelst, zooals men ziet, een kompliment aan onze uitmuntende stenografische inrigting, maar niets over Serawak. Sir James Brooke zal waarschijnlijk niet, even als de minister, op de gelegenheid wachten, de redevoering van den heer Elout op zijn gemak te kunnen lezen, om „onzen natuurlijken bondgenoot" over te halen van hem een stuk lands te koopen, die in onze bezitting Borneo is gelegen. Wij hebben traktaten, zegt de heer Elout, die ons, wat wij in den Indischen Archipel hebben behouden, waarborgen. Maar de Engelschen hebben belangen, en volgens de regelen hunner staatkunde gaan die vóór de traktaten. De kooplieden van Norwich boden nog onlangs aan lord Stanley een verzoekschrift aan, om Serawak van sir James Brooke te koopen, wijl een nederzetting aldaar zoo voordeelig voor den handel op China zou zijn. Dit is ook de meening van een handels-*meeting* eenigen tijd vroeger te Manchester gehouden, en de *Morning Post* zoowel als de *Times* zijn hetzelfde gevoelen toegedaan. De Engelschen zullen zich het bestaan der traktaten niet herinneren, als onze Regering hun die niet te binnen brengt, en wanneer het Britsche kabinet het oirbaar mogt vinden Serawak door aankoop van sir James Brooke tot een Engelsche bezitting te maken, zal het die om onze protesten evenmin ontruimen, als het van Perim in de Roode-Zee afstand doet, hoewel ook over die in-bezitneming zijn bondgenooten wrevel betoonen.

Op § 4 stelt de heer Sloet tot Oldhuis een verbetering in de redaktie voor, welke de kommissie overneemt. In denzelfden § wenscht de Schimmelpenninck melding te zien gemaakt van de te gemoetkoming in de financiëele bezwaren van onderscheiden gemeenten.

De spreker beweert, dat zoo die in het adres niet uitdrukkelijk wordt opgenoemd, zooals met de andere toegezegde wetsontwerpen het geval is, het den schijn zal hebben alsof de Kamer tegen de regeling van de financiëele behoeften der gemeenten gestemd is. De kommissie deelt deze meening niet en verklaart zich tegen het amendement, dat met 40 tegen 23 stemmen verworpen wordt.

Het geheele adres, nu in omvraag gebragt, wordt met *algemeene stemmen* aangenomen.

De Tweede Kamer heeft dit jaar het gezond verstand om hare voorbereidende werkzaamheden kort te maken. Van haar adres heeft zij goedgevonden, dat het zijn zoude een eenvoudige weerklank op de troonrede. Dat is zoo als het behoort. In Engeland doet het Parlement de zaak af op den eersten dag. Men laat daar gemakkelijkheidshalve de redaktie van het stuk over aan een vriend van de Regering, die vóór de zitting inzage gehad heeft van de troonrede, en met zijn projekt van antwoord in den zaal ter vergadering verschijnt. Het is aangenomen dat het een weerklank moet zijn, die geen der hangende geschillen aanraakt. Het Parlement heeft dan de vrijheid om het adres met algemeene stemmen aan te nemen, welk adres alle partijzucht op zijde stelt, om allen te vereenigen in ééne betuiging van gehechtheid aan het vorstelijk Huis. Wij hebben altijd gemeend, dat deze Engelsche manier van adres-bewerking de goede is, en wij zien met genoegen, dat onze Vertegenwoordiging, ten minste dit jaar, tot die wijze van behandeling is toegetreden. Zij heeft aan haar adres alle politiek karakter ontnomen, en de beraadslaging daarover in ééne zitting afgehandeld.

De Tweede Kamer kan dan nu onmiddellijk overgaan tot het in overweging nemen van de haar voorgestelde maatregelen. In de eerste plaats komt de begrooting. Men is sinds jaren gewoon geweest daaraan buitengewoon veel tijd te besteden. Ter gelegenheid der begrooting werd er gesproken de *omni scibili et de quibusdam aliis*, behalve nog, dat er cijfer voor cijfer werd berekend of de som wel uitkwam. Dat werd vrij omslagtig, en men heeft reden om te vragen, of de rol, die de Kamer daarbij soms vervulde, niet veeleer scheen die van eene rekenkamer, dan van een Wetgevend Ligchaam. Intusschen mag het evenwel niet ontkend worden, dat de Tweede Kamer herhaaldelijk bij de beraadslaging over de begrooting nuttige grepen heeft gedaan. Maar dat was niet het gevolg van de uitvoerige behandeling der begrooting en had evenzeer en misschien nog beter kunnen geschieden bij eene beknoptere wijze van werken. Want maar al te dikwerf zijn de nuttigste wenken begraven geworden in eene onverzwelgbare zee van niet noemenswaardige onbeduidendheden.

Dit jaar heeft de Tweede Kamer zoo veel belangrijk werk in 't verschiet, dat zij, om er door heen te komen; de begrooting-wet wel met een eenigzins gezwinden pas mag doortrekken. Zij kan dat veilig doen. De voornaamste finantieële quæstiën, die aandacht verdienen, komen buiten de begrooting in bijzondere wetsvoorstellen terug. Men behoeft alzoo geen tijd te verliezen bij de behandeling van de kleine onderdeelen der begrooting, en men zal alleenig van de Regering eenige ophelderingen over — en misschien ook eenige verklaringen van — beginselen behoeven, om te weten, welke de strekking is van het goevernement. Over het algemeen genomen is de begrooting van gewone uitgaven zoo dikwerf en zoo uitvoerig besproken, dat er geen nieuws meer van te zeggen valt. Er zijn eenige weinige uitzonderingen, b. v. er ligt nog altijd een nevel over de vraag, wat onze gewone behoeften voor Oorlog en Marine zijn. Het antwoord heeft zelfs een groot gewigt, en wij zijn nieuwsgierig te vernemen, wat onder anderen de minister van Oorlog zal hebben in 't midden te brengen. Maar men behoeft niet alle quæstiën te gelijker tijd aan te vatten en voor 's hands kan men aannemen, dat de Regering eer te veel dan te weinig werk aan de Kamer heeft toegezegd. Zij zette zich met hart en ziel aan de groote quæstiën, die haar zullen worden voorgelegd. Zij kan dan wat minder uitvoerig zijn in de bespreking der begrooting; en zal de

gelegenheid vinden om de groote belangen van het land met hoogen ernst en met onverdeelde kracht te behartigen.

Aan Z. M. den Koning is op gisteren door eene Kommissie van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangeboden het door die Kamer vastgestelde adres van antwoord op de troonrede, bij de opening der tegenwoordige zitting.

Z. M. heeft op dit adres het volgende geantwoord:

„De hartelijke deelneming, door de Eerste Kamer bij deze gelegenheid op nieuw aan den dag gelegd, geeft Mij de vaste overtuiging, dat zij, bij de innige verknochtheid, die zij aan Mij en Mijn Huis steeds betoont, hare beste pogingen zal aanwenden om, in overleg met Mij en Mijne Regering, de belangen van het Mij dierbaar Nederlandsche volk te blijven behartigen.

„Ik verzoek U der Kamer Mijnen welgemeenden dank voor haar adres van antwoord aan te bieden."

(*Reeds gisteren in eenige Nommers door ons medegedeeld.*)

De kommissie uit de Tweede Kamer, belast met het aanbieden van het adres in antwoord op de Troonrede, zal aanst. Donderdag bij Z. M. den Koning worden toegelaten.

Ingevolge het in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag, 25 September, genomen besluit heeft de Voorzitter dier Kamer de noodige stappen gedaan tot het erlangen eener audientie bij Z. M. den Koning en bij Z. K. H. den prins van Oranje, ten einde de Kamer en corps de verzekering te kunnen herhalen van hare gehechtheid aan het koninklijk Huis en hare belangstelling in het onlangs gevierde feest. Wij vernemen dat de aangevraagde audientie verleend is en dat de Kamer zich morgen ochtend ten 10 ure naar Z. M. den Koning en den prins van Oranje zal begeven.

Van de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1859, zien thans reeds drie Hoofdstukken het licht.

Hoofdstuk I (Huis des Konings) is op *f* 900,000 gebragt, zijnde *f* 100,000 meer dan in vorige jaren; gelijk men weet, is dit het inkomen van den Prins van Oranje.

Hoofdstuk II (Hooge kollegiën van Staat enz.) is geraamd op *f* 551,841, zijnde *f* 2624 minder, dan voor het loopende dienstjaar is toegestaan.

Hoofdstuk III (Buitenlandsche Zaken) is geraamd op *f* 483,617, komende bijna overeen met hetgeen over het loopende jaar is toegestaan.

Uit de toelichting van dit hoofdstuk blijkt: dat de Regering de inrigting van het beheer onzer buitenlandsche aangelegenheden, zooals gedurende de laatste jaren heeft bestaan, wenscht te behouden, omdat zij beantwoordt aan het oogmerk en geschikt is, niet alleen tot bewaring en aankweeking der goede verstandhouding met de vreemde mogendheden, en tot bevordering van onze staatkundige en handelsbelangen, maar ook tot het waken voor de stipste vervulling door het buitenland van de bestaande verbintenissen tot het handhaven onzer verkregen regten, en tot wegneming der hinderpalen, welke onze handelsbetrekkingen in den weg mogten komen.

De door overlijden opengevallen missie bij het hof van Portugal thans wederom vervuld zijnde, is de benoemde zaakgelastigde bereids van instruktiën voorzien voor nieuwe onderhandelingen met de Portugeesche Regering omtrent het eiland Timor.

Sedert de behandeling der vorige begrooting is het hoofd der missie bij den Pauselijken Stoel tevens geakkrediteerd geworden bij het hof van Napels, terwijl aan den titularis dier vereenigde missie den rang is toegekend van minister-rezident.

De hervatte betrekkingen met het hof der Beide-Siciliën hebben aanvankelijk reeds de gewenschte vruchten opgeleverd; van de Napelsche Regering is bereids verkregen eene algemeene vermindering van regten op koffij en suiker.

Uit de laatstelijk bij het departement van Oorlog opgemaakte staten blijkt, dat wederom een aantal van 134 manschappen wegens slecht gedrag, uit 's rijks dienst is moeten worden verwijderd, en wel 3 van het reg. gren. en jag.; 9 van het 1ste reg. inf., waaronder een korporaal; 10 van het 2de reg. inf., waaronder een sergeant; 13 van het 3de reg. inf., waaronder een korporaal; 4 van het 4de reg. inf.; 13 van het 5de reg. inf.; 8 van het 6de reg. inf.; 17 van het 7de reg. inf., waaronder een sergeant; 4 van het 8ste reg. inf.; 4 van het 1ste reg. drag.; 2 van het 2de reg. drag.; 3 van het 3de reg. drag.; 3 van het 4de reg. drag.; 7 van het reg. veld-artill.; 1 van het 1ste reg. vesting-artill.; 2 van het 2de reg. vesting-artill.; 1 van het reg. rijdende artill.; 2 van het korps pontonniers; 2 van het bat. mineurs en sappeurs; 10 van het koloniaal werfdépôt; 7 van het korps pontonniers; 1 van de voormalige 14e afd. inf.; 1 van het voormalige 3e bat. veld-artill, en 7 van 's Rijks marine.

Daarenboven zijn 6 man, uit de sterkte van het leger in de overzeesche bezittingen, om slecht gedrag afgevoerd.

Onder deze laatste bevindt zich een sergeant, die veroordeeld was tot de straf des doods, ter zake van lafhartig in eene aktie tegen den vijand zijne manschappen te hebben verlaten; doch bij besluit van den goeverneur-generaal van Nederlandsch Indië, is hem gratie van de doodstraf verleend, en is hij, nadat hem zijn graad openlijk was ontnomen, uit het leger gezet.

Men schrijft ons uit Overijssel:

De Staten der provincie Overijssel hebben besloten, om in het volgende jaar *f* 30,000 aan te wenden tot verbetering van de haven te Blokzijl. Dit heeft, naar ik verneem, bij eenige notabele ingezetenen dier gemeente het denkbeeld doen geboren worden, of thans het daarstellen van een kanaal van Meppel naar Blokzijl niet voor immer een einde zou maken aan de bekende bezwaren der schipperij tegen het Zwolsche diep en te gelijker tijd voorzien in de bestaande behoefte aan meerdere afwatering der provincie Drenthe.

De bijna onoverkomelijke hinderpalen die zich vroeger opdeden tegen een kanaal van Meppel naar Vollenhove, zullen hier niet worden aangetroffen; eerstens dewijl weldra te Blokzijl eene goede haven komt; anderdeels omdat ten naaste bij in eene regte rigting gegraven kan worden van Blokzijl tot Meppel, zonder meren te raken.

De bovengemelde ingezetenen van Blokzijl hebben hunne denkbeelden ten dezen opzigte aan den minister van binnenlandsche zaken kenbaar gemaakt, met verzoek om van 's rijkswege een onderzoek te willen laten bewerkstelligen en den uitslag daarvan aan de belanghebbende provinciale en gemeentebesturen te willen mededeelen. (*Arnh. Ct.*)

De Gemeenteraad van Gouda heeft aangeboden, om tot den spoorweg Sloet-Reuchlin bij te dragen, gedurende 20 achtereenvolgende jaren, onvoorwaardelijk *f* 200 's jaars en die bijdrage voorwaardelijk te verhoogen tot *f* 400 's jaars.

Door de gemeentebesturen in de provinciën Gelderland en Overijssel zijn voor de ontworpen spoorwegen (konsessie Sloet-Reuchlin) de volgende toezeggingen gedaan, gedurende twintig jaren: Arnhem *f* 5000, Doesburg *f* 300: Zutphen *f* 12,500, Lochem *f* 800, Rheden *f* 500, Brummen *f* 300, Voorst *f* 200, Warnsveld *f* 100, Gorssel *f* 200, Eibergen *f* 150, Neede *f* 200, Borculo *f* 50, Ruurlo *f* 50, Vorden *f* 50, Steenderen *f* 100, te zamen *f* 20,100; Zwolle *f* 9000, Deventer *f* 9000, Kampen *f* 12,500, Enschedé *f* 2000, Olst *f* 500, Wijhe *f* 500, Zwollerkerspel *f* 300, Lonneker *f* 200, te zamen *f* 34,000.

Het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland heeft benoemd tot regter-kommissarisen voor de instruktie der strafzaken bij de arrondissements-regtbanken in die provincie voor den tijd van twee jaren, ingaande met 1° October a. s., in het arrondissement 's Gravenhage, Mr. G. N. de Kempenaer; Leiden. Mr. H. P. J. Tollens; Rotterdam, Mrs. P. van der Hoeven en J. Pols; Dordrecht, Mr. W. J. van Vollenhoven; Gorinchem, Mr. W. A. van Aken en Brielle, Mr. A. R. Visser.

Bij Zr. Ms. besluit van 13 dezer, is erkend de indeeling van Arnhem in twee R. K. parochiën, die van St. Walburgis met één pastoor en drie kapellanen, en die van St. Eusebius met één pastoor en twee kapellanen.

De stremming der scheepvaart in het Zederikkanaal, ter zake van te doene werkzaamheden aan de schutsluis te Arkel, zal aanvangen den 2n November e. k. om te eindigen den 20 December daaraanvolgende.

In het laatst der vorige week zijn uit het wrak der *Lntine* weder een gouden staaf en een paar goudstukjes bovengebragt.

De *N. R. Ct.* deelt mede dat de vier van de in der tijd vrijgesproken Javaansche matrozen, die in het proces van *de Twenthe*, kapitein Coopmans, gewikkeld geweest zijn, zich thans in deze stad (Rotterdam) bevinden en de reis van Java naar Nederland met het schip *Concurrent*, van den heer van Rijckevorsel, kapitein de Witt, gemaakt hebben. Die gezagvoerder moet in alle opzigten over hen te vreden zijn en zij zullen dan ook op nieuw met hem naar Java vertrekken. De *Concurrent* was voor uit- en te huis reis geheel met Javanen bemand en de kapitein verklaart, dat hij nooit betere matrozen verlangt.

Z. M. heeft benoemd: tot surnumerairen der dir. bel., in- en uitg. regten en acc., I. Neiszen, G. Oorthuys, J. B. Story van Blokland, J. A. van den Dries, J. P. Wijsmuller, W. van Nouhuys, E A. Tissot van Patot, en L. F. Backer Overbeek; tot konsul-generaal bij de gemeenebesten Venezuela, Nieuw-Grenada en Ecuador, T. D. G. Rolandus; goedgekeurd de benoemingen: tot konsulaire agenten, John Stevenson, voor de havens van Alloa en Clackmannan; William Robertson, vo[or] de havens van Inverkeithing en St. Davids; George J. P. Gri[e]ve, voor de havens van Burntisland en Aberdour; Peter L. Fo[r]gan, voor de haven van Borrowsteness, ook wel genaam[d] Boness; en John Steedman, voor de haven van Charlestown; tot vice-konsul te Mexiko, Guillaume Frank; op zijn verzoek eervol ontslagen: als raadsheer in het provinciaal geregtsh[of] in Overijssel, mr. F. P. A. Heerkens; als burg. der gem[eenten] Grijpskerke en Meliskerke, A. Roose; ten gevolge der opklim[]ming van J. D. graaf van Rechteren van Ahnem tot jongste kommandeur der Duitsche orde, Balye van Utrecht, vergun[d] de admissie van G. A. A. C. baron von Knobelsdorff tot ee[r]sten jonkheer, en J. A. baron van Ittersum tot tweeden jonk[]heer der orde.

ZIERIKZEE, 25 Sept. In den jongstverloopen nach[t] is er ten huize van den heer mr. J. J. E...., notar[is] alhier, een even stoute als belangrijke diefstal gepleegd, die het eerst ontdekt werd door een brandlucht; he[t] welk zich door het huis verspreidde, welke bij onderzo[ek] bleek voort te komen uit een vertrek achter het kantoo[r] alwaar men spoedig ontwaarde dat inbraak was geschied en dat de brandkist, die zich in een kelder bevond, w[as] geopend. Een aanzienlijke waarde in papieren was ve[r]brand en verschroeid. Terwijl de ontstolen waarde, [in] evenredigheid met de toegebragte schade, gering te no[e]men, ofschoon nog niet geheel te berekenen is, loo[pt] het gerucht; dat de toegebragte schade en het ontst[o]lene te zamen p. m. *f* 60,000 bedraagt. De dief, naar het schijnt, van de stadswandeling eenige mur[en] overgeklommen, waardoor hij in den tuin van bedoe[ld] woonhuis is gekomen en door een tuimelraam aan [de] achterzijde van het woonhuis naar binnen is gedrongen.

Het is bijna aan geen twijfel onderhevig, of de di[ef] moet met de lokaliteit zeer goed bekend zijn. O[ok] op het kantoor schijnt men beproefd te hebben o[m] brand te stichten, althans daar is gevonden een wa[s]kaars op een sandrak-fleschje. Terstond na de ontdek[]king is bij de justitie en politie aangifte gedaan, d[ie] onverwijld de ijverigste nasporingen in het werk heb[]ben gesteld. Men meent den dader op het spoor t[e] zijn. (*Amst. Ct.*)

GORINCHEM, 26 Sept. Heden morgen omstreek[s] 7 ure werd te Sleeuwijk, ten huize van den kastelei[n] Sprengers, achterhaald, gearresteerd en onmiddellijk [in] het huis van arrest alhier in verzekerde bewaring ge[]steld, een fatsoenlijk gekleed manspersoon, volgens zijn[e] opgaaf herkomstig uit Amsterdam. Hij had voor 10,000 gulden aan bankbiljetten, 300 gulden aan specie 100,000 gulden aan effekten, benevens een gelade[n] pistool en twee messen bij zich, naar men zegt is d[it] alles door dien persoon te Zierikzee bij een notar[is] ontvreemd. (*H.*)

BREDA, 26 Sept. De voor eenigen tijd door de[ze] gemeente uitgeschreven leening, ten bedrage van *f* 50,00[0] à 4½ pCt., en welke toen geene inschrijvers genoeg e[r]langde, waarom de interest later op 5 pCt. werd bepaald heeft thans het gevraagde kapitaal met *f* 60,000 ove[r]troffen.

WELL, 25 Sept. Op den 11n jl. werd het dor[p] Well, gemeente Bergen, Hertogdom Limburg, door e[en] ijselijken brand getroffen. 's Morgens ten 3 ure on[t]stond die in het midden van het dorp, in het huis va[n] J. Elders, zoo hevig dat er meer gedacht moest wo[r]den aan het redden van personen, meubelen en belen[]dende huizen, dan aan het bemeesteren van den brand zelven. Door de toegesnelde burgerij is het dan o[ok] gelukt de meubelen, welke zich onder de zoldering b[e]vonden meestal te redden, maar al wat zich in de ba[k]kerij op den zolder, in stal en schuur bevond, is e[en] prooi der vlammen geworden, waarin ook al het vee uitgenomen het paard, is omgekomen; te weten: e[en] koe, drie varkens en hond, terwijl de vader des huisge[]zins en een zoontje zich gered hebben doch niet zonde[r] zich deerlijk te branden aan handen en hoofd; de knec[ht] heeft zich gered door zich uit het zoldervenster te l[a]ten neervallen; hij is van de zware kneuzingen, do[or] den val veroorzaakt, weder hersteld; maar hetgeen a[l]lermeest betreurd wordt, is het ellendig omkomen van den oudsten zoon, 14 jaren oud, welke op 13 Septem[]ber schromelijk verminkt en gebrand van onder [de] puinhoopen is gehaald. Huis en meubelen waren t[e]gen brandschade verzekerd. Het behoud der belenden[de] huizen is te danken aan de dappere werking der brand[]spuiten van Well en Wanssum, vanwaar de inwone[rs] met hunne spuit in menigte al spoedig op de plaats d[es] onheils aanwezig waren en den brand reeds bemeeste[rd] hadden, toen de brandspuit en manschappen van Meerl[o] hoe vlug ook, kwamen toegesneld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Sept. De *Moniteur* behelst het bela[ng]rijk berigt, dat Prins Napoleon Zondag jl. met een ex[tra] trein naar Warschau is op reis gegaan, om daar teg[en]woordig te zijn bij de groote manoeuvres voor den Ke[izer] van Rusland. De prins is vergezeld van kolonel F[...]

connière, zijn eersten adjudant, en meer officieren van zijn Huis. Tegen den 5n Oktober zal hij terug zijn.

De eigenlijke reden dier reis kent men niet, maar ze zal waarschijnlijk in de Engelsche en Oostenrijksche bladen tot niet zeer vredelievende aanmerkingen aanleiding geven; doch men zal er weinig waarde aan hechten, zoo lang daardoor de strekking dier reis niet anders dan als een beleefdheidsbezoek wordt aangemerkt. Sommigen willen de reis van den prins in verband brengen met het voornemen van het Fransche goevernement, om aan de groote Russische zeevaart-maatschappij een stapelplaats in een of andere haven van Algerië te verleenen.

't Is mogelijk dat aan Keizer Alexander een dergelijk voorstel door prins Napoleon is gedaan, 'tgeen in dat geval een bewijs zou zijn van Frankrijks goede gezindheid en vriendschap jegens Rusland; doch men moet niet uit het oog verliezen, dat de Russische zeevaart-maatschappij een partikuliere onderneming is en zich uitsluitend met handelszaken bezig houdt.

Hetzelfde officiëele blad behelst een aantal benoemingen en veranderingen van onderprefekten. Daaronder vindt men het ontslag van den heer Le Masson, onder-prefekt van het arrondissement Valenciennes, onder wiens administratie de onaangenaamheden te Maubeuge zijn voorgevallen bij gelegenheid eener vereeniging van Protestanten aldaar, welke, zooals vroeger is medegedeeld, die prefekt meende te moeten ontbinden.

— In den *Messager de Bayonne* vindt men een brief van den heer A. d'Abbadie, wegens zijne betrekkingen met het Oosten zeer bekend, waaruit blijkt dat Nameh-Pacha, goeverneur-generaal van Hedjah de noodige voorzorgsmaatregelen ter beveiliging van Dsjedda niet had genomen. In dien brief vindt men de volgende bijzonderheden:

Nameh-Pacha kwam van Mekka met 800 Turken, doch bleef buiten de stad tot Zaturdags 's nachts, en den volgenden ochtend onthaalde hij de stichters van het oproer op koffij. Die verzoening met den Pacha vermoedt men dat hun 60,000 talari 150,000 gulden gekost heeft.

Ook de Kaimakan was verdacht en zou, naar de meening van den schrijver, met den bevelhebber der artillerie, die zijne manschappen werkeloos liet, naar Konstantinopel moeten worden vervoerd, om in de tegenwoordigheid der Franschen en Engelschen teregt te staan.

Vervolgens geeft de heer d'Abadie een lijst der elf personen, onthoofd ter voldoening aan den eisch van den kommandant der *Cyclops*, en de namen der vier personen, die naar Konstantinopel moesten gezonden zijn of derwaarts gezonden zullen worden.

Hij stelt verders de vraag of de personen dier lijst niet behoorlijk zijn gekleed geworden om hun een gewigtig aanzien te geven. Zij die bekend waren droegen gewoonlijk havelooze, vuile kleederen.

De elf veroordeelde personen, zegt men, zijn gevonnisd wegens het dragen van kleine wapens, terwijl de vier, die naar Konstantinopel zijn gezonden, slechts met dikke stokken waren gewapend en zij dus minder schuldig werden geoordeeld.

Het is bewezen dat de pacha Ismael geen ander gebruik maakte van een hem te Kairo overhandigde lijst van schuldigen, dan om na het vertrek van de *Cyclops* van ieder der daaropgestelden geld af te persen.

De strafvoltrekking was niets anders dan een misleiding, en de veroordeelden slechts lieden uit het schuim der bevolking, die geboet hebben voor hen, welke hun tot plunderen aanzetten. In de Egyptische konsulaten heeft men onder eede bevestigd, dat het oproer begonnen en geleid is door de *adharims* of de kooplieden van Hadramot, die de stad bewonen. Zij werden gesteund door drie aanzienlijke personaadjes en den kadi, die bevel gaf om een der ongelukkige Grieken te dooden en ook door den agent van den cherif Ibu-A'du, van wien men zegt dat hij in de nabijheid was toen men op zijn bevel een Griek vermoordde.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Sept. De *Times* bespreekt de Turksche financiën en geeft zijnen landgenooten den raad geen nieuwe kapitalen in dat land te wagen, alvorens de Sultan het vaste besluit heeft genomen om van zijne eigene inkomsten te leven, slechts bij gewigtige gelegenheden leeningen te doen en derwijze te handelen, dat hij het verschuldigde aan zijne krediteuren niet in gevaar brengt.

Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat de Sultan, de kaïks met drie paar riemen te bespottelijk vindende, voor de hooge ambtenaren de kaïks met vijf paar roeispanen weder in gebruik heeft gebragt. De traktementen, waarvan de vermindering was gedekreteerd, zijn op hun vorig cijfer behouden, en die ambtenaren, welke uit zuinigheid waren afgedankt, zijn weder in hunne posten met hunne vorige jaarwedde hersteld.

— De bladen behelzen een overzigt van het te Tien-Tsin met China gesloten traktaat. Daaruit blijkt, dat de Britsche konsuls in de voor den handel geopende havens wonen en er grondbezittingen koopen mogen. Aan schepen, die schipbreuk lijden, moet bijstand worden verleend. De oorlogschepen, die tegen de zeeroovers kruisen, hebben het regt alle havens van het rijk binnen te loopen en er voorraad in te nemen.

Verscheidene bepalingen zijn gemaakt nopens de vereffening van schulden tusschen Engelsche en Chineesche kooplieden, het fnuiken der zeerooverij en het reizen van Engelschen in het binnenland.

Na een tijdverloop van tien jaren zal het toltarief en de artikelen van het traktaat betreffende den handel herzien worden.

De schadevergoeding, ten bate van Engeland, is op twee millioen taels ongeveer 400,000 £ bepaald.

De Engelsche krijsmagt zal tot aan de voldoening dier vergoeding in China blijven.

Een den 15 dezer maand uit New-York vertrokken koerier berigt de ontvangst in de Vereenigde Staten van het traktaat, dat de heer Reed, namens die Staten met China gesloten heeft. Het vriendschappelijk gedrag der Russen jegens de Amerikanen, bij hunne gezamenlijke handelingen in China heeft te New-York veel genoegen gebaard.

Het kabinet zal in de eerste week van Oktober bijeenkomen om aan de Koningin het traktaat, met China gesloten, voor te leggen. Voor velen is het artikel der vergoeding door China aan de Engelsche kooplieden te geven, het voornaamste. Eene kommissie zal de vorderingen schatten, en wat overblijft in de schatkist gestort worden. De vergoeding moge in verhouding tot die van 1842 klein worden genoemd, maar men moet in aanmerking nemen, dat er geen opium is vernield, zoo als destijds, dat de oorlog kort van duur was en er geen groote strijdkrachten zijn gebezigd.

— Volgens den Manchester *Guardian* is een zoon van den Koning van Kambodscha, een gewest tot het rijk Anam behoorende, tot de Katholieke godsdienst bekeerd.

— De *Standard* zegt, dat in de bekende fabriek der HH. Glass en Elliot een nieuwe elektrieke kabel voor de telegrafische verbinding van Engeland met Noord-Amerika wordt vervaardigd; overigens meent men de hoop te mogen voeden, om den ouden kabel nog weder bruikbaar te kunnen maken.

— Na vele jaren beraadslagens, is door de Engelsche Regering besloten, het eiland Helgoland met een zeedijk te omringen, welke in staat zij het geweld der stormen te wederstaan, waaraan het eiland nu en dan is blootgesteld, en welke onder anderen kortelings de rots en het eiland zoo gebeukt hebben, dat men met grond het er voor houden moet, dat Helgoland, zonder zoodanigen maatregel, als zoo menig Oost-Vries eiland, geheel door de golven zou verzwolgen worden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Sept. De *Börsen-Halle* van Hamburg berigt, luidens een brief uit Weenen, als een stellig feit, dat dezer dagen door het Engelsche kabinet aan zijnen minister te Turijn, sir James Hudson, een dépêche is gezonden, waarbij die heer gelast wordt nopens de zaak van Villa-Franca naauwkeurige inlichtingen te vragen.

Deze, uit Oostenrijk voortkomende tijding schijnt te meer onwaarschijnlijk, daar sedert de laatste berigten uit Turijn ontvangen, sir James Hudson sedert eenigen tijd die stad had verlaten om Lombardije en een gedeelte van Midden-Italië te doorreizen, en daar terug keerende slechts een oogenblik heeft verwijld om in Engeland het overige van zijn verlof te gaan doorbrengen.

Men weet overigens en 't is gisteren gemeld, dat het Turijnsche kabinet aan alle diplomatische agenten te dier zake eene cirkulaire gezonden heeft met de des betreffende bescheiden.

— Het schijnt zich te bevestigen dat men het denkbeeld aan een mede-regentschap geheel heeft laten varen.

De Kruis-partij, die voor dien vorm van regering zeer overhelde, zou er zelfs van hebben afgezien. Men zegt ook, dat de prins van Pruissen het beslag leggen op twee dagbladen, die zoo als vroeger is gemeld, het mederegentschap bestreden, gelaakt heeft en men sinds aan de dagbladen meer vrijheid laat; intusschen zouden toch gisteren de *Nat. Zeit.* en de *Voss. Zeit.*, ten gevolge van in die bladen vervatte artikelen over den tegenwoordigen toestand, het voorwerp van een strenge behandeling der policie zijn geweest.

— Uit Zweden, en wel uit Dalarna, wordt het volgende geschreven, waaruit blijkt, dat men daar nog immer aan heksen gelooft. De domproost te Leksand, had namelijk van zijne overheid bevel ontvangen onderzoek te doen omtrent het bijgeloof, dat in verscheidene Zweedsche oorden heerscht, en heeft bevonden, dat de reis naar den Bloksberg hier en daar weder aan de orde van den dag is. Men vat wederom den bezem en met bliksemsnelheid vliegt men over kerktorens naar een geheimzinnig oord, waar men een bond met den vorst der duisternis sluit, die met eene in bloed gedoopten pen, dat uit den pink van den ongelukkige wordt getrokken, diens naam in zijn register schrijft. 't Is nog als in den tijd, toen iemand om verbrand te worden niets meer behoefde dan dat hij te ligt woog. Maar er bestaat toch eenig onderscheid. Men noemt het oord niet meer Bloksberg, maar Jozefs-dal, 't welk in de nabijheid van Stockholm moet liggen. (!) De reis gebeurt op de volgende wijze: Het kind, dat ze moet doen, wordt vooraf in een worm veranderd. Dan kruipt het door een opening van het venster naar buiten en neemt de gedaante van een ekster aan, en wordt ten laatste weer kind. Nu rijdt het op een bezem of op een koei opwaarts naar den kerktoren, niet meer als vroeger toen men het metaal van de klokken krabde, en uitriep: Mijne ziel zal nooit in Gods rijk komen, als dit metaal niet weder een klok wordt," maar er wordt meel mede genomen dat men in het Jozefsdal gekomen tot deeg kneedt en aan den maaltijd eet. Satan heet daar Nors of Norsgubbe. (Gubbe beteekent oude.) Als hij danst heeft hij harige laarzen aan, die hij als hij driftig is en in vuur geraakt van zijn paardepooten slingert. 't Zijn voor als nog slechts kinderen, behalve een paar vrouwen, die van de reis naar het Jozefsdal en den bond met den Norsgubbe spreken. De meeste kinderen in de gemeente Mokfjärd, sterk 50 tot 100 zielen, zijn min of meer met dat geloof behebt, en sommigen verhalen uitvoerig een tal zonderlinge dingen van hunne reis en maaltijd in het Jozefsdal. Zij zijn desnietemin zeer vrolijk en gezond, daarentegen heerscht bij hunne ouders een diepe wanhoop, hunne kinderen op zulk een wijze de prooi van den vorst der duisternis te zien en dat zij zich aan hem met lijf en ziel verkocht hebben. De ouders, wier kinderen niet van een luchtreis weten, doch door de anderen als hunne gezellen worden aangegeven, plagen en kwellen die kinderen schrikkelijk om hen tot bekentenis te dwingen. Bij voorbeeld, een zekere knaap, die meermalen in het Jozefsdal was geweest, verklaarde daar een meisje te hebben gezien, en, ten bewijze der waarheid van zijn verhaal, zeide hij, dat het meisje aan den maaltijd in het Jozefsdal deeg in het aangezigt had gekregen en daarom de wonde, welke zij werkelijk aan het oog had en niet genas, onheelbaar was. Die verklaring maakte een diepen indruk op hare bijgeloovige moeder, die niet zonder geweldigen angst er van sprak. Het meisje wist trouwens niets van een Jozefsdal of warm deeg, en kon alzoo op geenerlei wijze door hare moeder tot bekentenis gebragt worden. Ondertusschen is die beweging sedert Junij onder de kinderen sterk afnemende en zal wel van zelf ophouden. Daarentegen zegt men, dat hetzelfde verschijnsel zich in naburige gemeenten heeft voorgedaan. De gemoedsstemming bij het oudere gedeelte der bevolking was evenwel nog zeer gedrukt en rust en kalmte zullen zoo spoedig niet terug keeren.

STADSNIEUWS.

236ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ1000 en daarboven). 5de Klasse, 13de Lijst: N°. 17732 ƒ25,000, N°. 11448 en 13845 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 September.

ONDERTROUWD (23 Sept.): Dr. E. A. C. Seignette, van Schiedam, wed., met J. C. Homan.

BEVALLEN (24 Sept.): M. W. Esser, geb. Rütten, D.

OVERLEDEN (21 Sept.): J. R. Kooy, geb. Numan, 30 j. — (24 Sept.): J. Hirsch, 16 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55¾	2/m. Livorno	ƒ 39⅛
Zigt "	" 56¼	" Napels	" 80½
2/m. Bordeaux	" 55½	" Petersburg	" 1.72½
½/m. "	" 55⅞	6/w. Weenen	" 34⅜
3/m. Madrid	" 237	" Augsburg	" 35½
" Cadix	" 239	" Frankfort	" 99
" Seviliä	" 236	2/m. Hamburg	" 34[illegible]
" Bilbao	" 236	Zigt "	" [illegible]
" Lissabon	" 40½	2/m. Londen	" 11.70
" Porto	" 40½	Zigt "	" 11.77½
2/m. Genua	" 45¾	Rotterdam	" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Sept. België 2½ pc. 57; 4½ pc. 99⅝g; Metal. 81⅜p; Nation. 81¾g; Spanje 1¼ pc. 29⅛; 3 pc. 40⅝p.

PARIJS, 27 Sept. Rente kont. 4½ pc. 96.25, op tijd 3 pc. 73.40; Fr.-Oost, Spoorw. 682; Spanje 1½ pc. 29¾; 3 pc. 41; Rom. Leening 92¾.

MADRID, 25 Sept. Spanje 3 pc. 41.05; 1½ pc. 30.30.

LONDEN, 27 Sept. Cons. 97⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21⅞; 4½ pc. Peru 90¼; 3 pc. id. 71½; 4½ pc. id. doll. bonds 76½; Grenada uitgest. 5⅞; id. werkelijke —; 3 pc. Venezuela 40½; 2¼ pc. id. 15¾; 5 pc. Port. 46⅝; 3 pc. Spanje 46½; 1½ pc. id. 29⅞; Amortiz. 11½; Coupons 5⅞; 4½ pc. Russen 100½; 5 pc. id. 111¼; 2½ pc. Holland 66; 4 pc. id. 102; Illinois Shares 71½; id. 7 pc. Oblig. 80; Sardinië 93.

WEENEN, 27 Sept. Metall. 5 pc. 82⅞; Nation. 83⅜; Bank-Aktiën 950; Noord-Bahn akt. 177; Credit Anst. 252; O.-Fr. Spoorw. akt. 269; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 104; Wissel op Londen 3/m. 9.59; Goud 6; Zilver 1⅛.

BERLIJN, 27 Sept. Stieglitz 5de serie 103¾; 6de id. 108½; Rusland 5 pc. 110; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅞; Diskonto 4.

HAMBURG, 27 Sept. Mexikanen 5, Spanje 3 pc, 38¼; 1½ pc. 28¼, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 89¾, Wissel op Londen kort —.—; 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 27 Sept. Metalliek 5 pc. 81, Spanje 3 pc. 40, 1½ pc. 29⅜, Wissel op Londen 117½, Weenen 116¾, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 SEPT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 ″	169½	″		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	65	″	65 1/16	
Dito Dito	3 ″	76⅞	″	77	76⅞
Dito Dito	4 ″	98⅞	″	98 15/16	
Amortisatie-Syndikaat .	3½ ″		″		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	142¼	″	142¾	142⅜
Oost-Ind. Leening . .	4 ″	98⅜	″		
Aand. Holl. Spoorweg . .			″		
Leening idem .	4½ ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld. .	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild* . . .	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten .	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën .	1½ ″	29⅜	″	29½	29 7/16
Dito	3 ″	45⅝	″	45¾	45⅝
Dito Binnenlandsche .	3 ″	40¼	″	40 5/16	
Amortisable Schuld . .		11⅝	″	11 11/16	
Bewijzen Coupon . . .		5 15/16	″	6	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.* .			″		
Portugal, Obligatiën . .	3 ″	46 13/16	″	46 15/16	46⅞
Dito 1856	3 ″	45 11/16	″	45 13/16	45¾
Uitgestelde		29⅜	″	29¾	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	106⅜	″		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	104⅜	″		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	92⅜	″		
Dito bij idem 1840 . .	4 ″		″		
Dito bij *Stieglitz* . . .	4 ″	86½	″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie . . .	5 ″	98	″		
Dito 1855, 6de Serie .	5 ″	101¾	″		
Dito Adm. te Hamburg	5 ″	98¾	″		
Dito dito te Londen .	5 ″	101½	″		
Dito dito dito .	4½ ″		″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito .	6 ″	67	″		
Spoorweg Aktiën . . .	5 ″	74	″	74¼	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157	″		
Obligatiën	4 pCt.	82	″	82⅛	
Pruissen, Oblig. . . .	4½ ″		″		
Aandeelen 1854 . . .	3½ ″	209	″		
Oostenrijk, Obl. bij *Göll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″	62½	″		
Dito Metalliek	5 ″	77½	″	77⅞	77⅞
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87¼	″	87⅜	87 5/16
Dito Nationale 1854 .	5 ″	78⅛	″	78⅜	78⅜
Dito dito	2½ ″	39⅝	″	39 11/16	
Weener Bankaktiën . .	*f*	1113	″		
Dito Aand. fl. 250, 1839 .	″		″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	327	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		41½	″		
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild* . .	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	100	″		
Dito 1839 van £ 100 .	5 ″		″		
Dito 1843 ″ . ″ 100 .	5 ″	99¾	″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854 . .	4½ ″		″		
Dito te Parijs	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855 .	1 ″	14	″	14 3/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4¾ ″	36½	″	36¾	36⅝
Dito Uitgestelde . .	2¼ ″		″		
Grenada, Obligatiën . .	3¼ ″	19 7/16	″	19½	
Dito Uitgestelde . .			″		
Mexiko, dito	3 ″	20 9/16	″	20⅝	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*		″		
Dito dito Lr. B	″		″		
Dito bij *Rothschild* .	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën . .			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen .			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84¾	″		
Louisiana	5 ″		″		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	5	″		

Handel-Maatschappij kontant 142½, ¾; Russische Spoorweg doorgef. 249.

Behalve Spaansche, Portugeesche en Russische, waren de overige fondsen in eene vaste stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	*f* 29,20	à	—	Pruissische .	*f* 34¾	à	—
Napelsche . .	″ —,—	″	—	Spaansche . .	″ —,—	″	—
Div. in £ . .	″ 11,70	″	—	Hamb. Russ.	″ 34⅛	″	—
Eng. Russen .	″ 11,70	″	—	Russ. in Z. R.	″ 34¾	″	—
Fransche . .	″ 55¾	″	—	″ ″ P. R.	″ —	″	—
Belgische . .	″ 55¾	″	—	Polen ″ Fl.	″ 27⅛	″	—

Nationale Metalliek *f* 29.35.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	″ 5,50	″ 5,60
Wigtige Souvereinen	″ 11,75	″ 11,85
″ Pistolen	″ 9,55	″ 9,65
Stukken van 20 Franks	″ 9,30	″ 9,40

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10 à 11 pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	″ 2,33	″ 2,36
Brabandsche Kroonen	″ 2,65	″ 2,70
Fransche	*f* 2,70	*f* 2,75
Pruissische Daalders	″ 1,74	″ 1,77
Zilver 1000 à 980	″ —,—	″ —,—
″ 900 ″ 700	*f* 104,20	à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 27 Sept.

Tarwe in een doen: 133, 134, 135 ℔ witb. Poolsche *f* 328, *f* 340, 345; 130 ℔ b. dito *f* 300; 128 ℔ ger. dito *f* 272; 135 ℔ roode Zweeds. *f* 320; 127 ℔ n. Gron. *f* 230.

Rogge tot circa vorige prijzen met goeden handel: 126 ℔ Pruiss. *f* 187, 188; 120 ℔ Archangel *f* 178; 119 ℔ Petersb. *f* 176; 123 ℔ Galatz *f* 178.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 120 ℔ Holst. *f* 186; 119 ℔ Amersf. *f* 180.

Op 9 vaten Olie: in Okt. ek. 74, Nov. 76, Dec. 77½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 43; Vliegend *f* 41¾; in Mei ek. *f* 43; Okt. *f* 41½ a 41; Nov. *f* 42¼ a 2, 1¾; Dec. *f* 42¾ a ½, ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 33; Vliegend *f* 31¾; in Maart, April, Mei ek. *f* 32¾; Okt. *f* 31½ a ¼; Nov. *f* 32; Dec. *f* 32¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39¼; Vliegend *f* 38.

SCHEDAIM, 27 Sept. De circa 110 lasten verbroeide Petersburger Rogge, heden publiek geveild, zijn gedeeltelijk verkocht en opgehouden van *f* 146 a 144 per last op 140/2 ℔. — Moutwijn *f* 16,50; Jenever *f* 22,—; Amst. Proef *f* 23,25; per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Sept. Van de Velde Smit, Raphael, Curaçao. - Tomcich, Merwede, Odessa. - De Jonge, Reyna, Triëst. - Kroon, Jeanna, Venetië.

HELVOET, 27 Sept. Dugagné, Clémentine, Trequier.

BROUWERSHAVEN, 27 Sept. Cacace, Tasso, Palermo n. Dordt. - Hoffmann, Prinses Sophia, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Sept. Carter, Zenobia, Yarmouth.

HELVOET, 27 Sept. Lourens, Jason, Batavia, via Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 27 September 7 p. 9 duim.
KEULEN, 27 ″ 5 vt. 2½ ″

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 27 September, in het O. Z. Heeren-Logement.

1. Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, Y 216; *f* 21100, *f* 1200, Opgehouden. — 2. Boeren-Hofstede, Papenw.- en Oranje-Polders, Gem. Voorschoten, groot b. 25.2119; *f* 19900. - 3. Twee Kampen Wei- en Hooiland, Noord-Hollandschen Polder, Gem. Voorschoten, groot b. 3.83; *f* 3900, *f* 125; te zamen *f* 23925, *f* 3, H. J. van Ogtrop. — 4. Een Perceel Wei- en Hooiland, Ruigelaanschen Polder, Gem. Wassenaar, groot b. 1.4549; *f* 1100, *f* 300, J. H. Geselschap. — 5. Huis, Achterhuis en Erve, Singel, KK 49; *f* 13950, *f* 50, Opgehouden. — 6. Huis, Achterhuis en Erven, Prinsengracht, GG 570, benevens Erf, naast het Achterhuis; *f* 5000, *f* 8, J. W. Rademaker. — 7. Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmerdijk, TT 512; *f* 5025, *f* 500, H. A. Rikmenspoel. — 8. Pakhuis en Erve, Water, H 153; *f* 3025, *f* 500, H. G. Scheltema. — 9. Huis, Achterhuis en Erve, Oostenburger Middenstraat, T 80; *f* 1775, *f* 100, N. J. Beversen. — 10. Dito, naast voorgaand Perceel, T 79; *f* 850, *f* 100, D. Vernij. — 11. Huis en Erve, Driekoningstraat, LL 25; *f* 2400, Opgehouden. — 12. Dito, Slijkstraat, B 123; niet geveild. — 13. Dito, tweede Bloemdwarsstraat, DD 427; *f* 1950, *f* 150, M. E. Anneveld. — 14. Huis, Achterhuis en Erve, Egelantierstraat, NN 212; *f* 1800, H. R. Nieuwensteed. — 15. Huis en Erve, Sint Jacobstraat, L 371; *f* 2375, Opgehouden. — 16. Dito, Taksteeg, E 78; *f* 2275, *f* 20, Dito. — 17. Koetshuis, Stalling en Erve, Langestraat, SS 157; *f* 1800, Dito. — 18. Huis, Tuin en Erve, Kleine Wittenburgerstraat, T 272; *f* 2850, *f* 45, P. J. Nijhoff. — 19. De Opstal van een houten Huis en Werkplaats in Duivendrecht, C 202; *f* 375, *f* 30, J. Eeckhoff. — 20. Huis en Erve, Pijpenmarkt, in de Melkmeisjessteeg, E 461; *f* 45[illegible] Opgehouden. — 21. Dito, Hol, H 336; *f* 310, F. Fuchs. — 22. Twee Huizen, Erven en Tuinen, Jan-Hansenpad, H [illegible] en 29; *f* 530, M. E. Anneveld. — 23. Huis, Erf en Tuin, Ringdijk, N°. 6; *f* 600, *f* 10, J. T. van der Vegt. — 24. Moestuin, *Stille Rust*, einde Mennonietenpad, YY 68; *f* 600, *f* [illegible] R. W. Hartgerink. — 25. Suikerraffinaderij, Tuin en Erve, *de drie Fonteinen*, Lijnbaansgracht, GG 380 en 381; *f* 9050, *f* 100, J. van Dijk. — 26. Pakhuis en Erve, *de Gouden Brandemmer*, naast het voorgaande Perceel, GG 379; *f* 2275, H. A. Pieters. — 27. Boeren-Hofstede *Ons Genoegen*, Muider Binnenweg, Gem. Weesp, b. 0.3631; *f* 1700, *f* 25. — 28. Zes Kampen Wei- en Hooiland, als voren, b. 7.6990; *f* 7600, *f* 550. — 29. Een Koe- en Paardenstalling, Tuin en Erve, Heerengracht, Weesp, F 38; *f* 900, *f* 100. - 30. 7 Kampen Wei- en Hooiland, Binnen-Aartsvelder Polder, Gem. Weesper-Carspel, b. 6.9630; *f* 8100, *f* 100; te zamen *f* 9200, *f* 100. N°. 27 à 30 te zamen *f* 19275, *f* 25, J. van Dijk.

Advertentiën.

Pensionnaat voor Jongejufvrouwen.

BESTUURD DOOR

de Religieuzen Ursulinen te Hamont

(*Belgisch Limburg*).

De intrede der Leerlingen is bepaald op Donderdag den 30 September.

Het jaarlijks kostgeld bedraagt 300 franken.

Voor verder onderrigtingen en prospectus kan men zich tot de Overste van het Instituut wenden. (609)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS wordt met succes gedebiteerd:

Zoo zult gij Bidden!

Matth. VI: 9.

GEBEDENBOEK VOOR ROOMSCH-KATHOLIJKEN.

Bijeenverzameld uit de beste oude en nieuwe Gebedenboeken.

Uit het Hoogduitsch vertaald en doelmatig veranderd door C. J. VAN ERP, R. K. P.

Met aanbevelende goedkeuring.

In geperste band verguld op snee . . . . *f* 1.2[illegible]
In Marocco id. . . . . ″ 2.5[illegible]

Dit gebedenboek werd in het jaar 1847 te Leeuwarden uitgegeven, en is een van de beste gebedenboeken die er bestaan.

Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij.

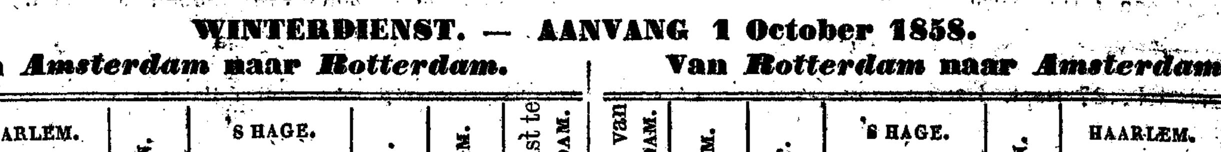

WINTERDIENST. — AANVANG 1 October 1858.

Van *Amsterdam* naar *Rotterdam*.

Vertrek van AMSTERDAM.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	LEIDEN.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	DELFT.	SCHIEDAM.	Aankomst te ROTTERDAM.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
†8,—	8,29				8,30	8,48	9, 8	9,15
8,30	8,58	9, 3	10, 6	10,36	10,41	10,59	11,19	11.30
11,30	11,58	12, 3	1,—	1,28	1,33	1,53	2,13	2,20
					3,44	4, 4	4,23	4,30
4,30	5,—	5, 5	6, 9	6,38	6,43	7, 3	7,23	7,30
7,30	7,59	8, 4	9, 8	9,37	9,42	10, 3	10,23	10,30

Van *Rotterdam* naar *Amsterdam*.

Vertrek van ROTTERDAM.	SCHIEDAM.	DELFT.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	LEIDEN.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	Aankomst te [AMSTERDAM.]
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u.
							†8,57	9,[illegible]
7,30	7.38	7,58	8,18	8,23	8,57	9,56	10, 1	10,[illegible]
9,45	9,53	10,13	10,30					
11,40	11,48	12, 8	12,26	12,31	1, 4	2, 2	2, 7	2,[illegible]
3.35	3,43	4. 3	4,21	4,26	4,59	5,56	6, 1	6,[illegible]
6,30	6,38	6,58	7,18	7,23	7,58	8,56	9, 1	9,[illegible]
9,30	9,38	9,58	10,15					

(†) Na 14 December loopen geene Haarlemsche Lokaaltreinen.
De TELEGRAAFKANTOREN zijn op alle Hoofdstatations gedurende den geheelen dag geopend.
NB. WINTERDIENST-BILLETTEN zijn verkrijgbaar aan alle Stations, Halten en Bestelkantoren. (Prijs 2 Cents.)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.